

WOJEWODA PODKARPACKI

35-959 Rzeszów, skr. poczt. 297
ul. Grunwaldzka 15

S.VI – 0932 - 8 / 10

Rzeszów 2010-11- 05

Pan

Józef Fedan

Wójt Gminy

Trzebownisko

W związku z kontrolą problemową przeprowadzoną w dniu 30 września 2010 r. w Urzędzie Gminy w Trzebownisku przez pracownika Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, w zakresie stanu utrzymania obiektów grobownictwa wojennego oraz określenia potrzeb remontowych stwierdzam, że ustalenia kontroli nie wskazują na uchybienia w pracy kierowanej przez Pana jednostki.

Zadania objęte przedmiotem kontroli należy ocenić jako zrealizowane prawidłowo, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 28 marca 1933 r. *o grobach i cmentarzach wojennych* (Dz. U. Nr , poz. 311 z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych.

WOJEWODA PODKARPACKI

Mirosław Karapyta

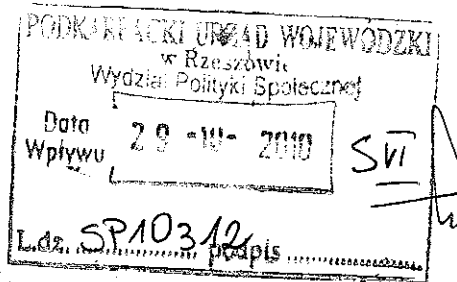
**DYREKTOR WYDZIAŁU
Polityki Społecznej**

Dariusz Tracz

WICEWOJEWODA

Margareta Chomyca

10-11-03

PROTOKÓŁ

kontroli problemowej w zakresie realizacji zadań nałożonych ustawą o kombatanтах oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego przeprowadzonej w dniu 29 września 2010 r.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Starostwo Powiatowe w Sanoku, Rynek 1, 38-500 Sanok

Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest P. Wacław Krawczyk – Starosta, pełniący tę funkcję od 2006 roku.

Kontrolę przeprowadziła w dniu 29 września 2010r. Pani Małgorzata Guła – starszy specjalista, na podstawie upoważnienia Nr S.VI-0939-6-13/10 z dnia 27 września 2010r. wydanego z upoważnienia Wojewody Podkarpackiego przez Pana Dariusza Tracza Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie

Kontrolujący wpisał się do książki kontroli Starostwa Powiatowego pod poz. nr 8/2010, Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2010r. do dnia kontroli.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielali:

1. P. Marian Kunc – Sekretarz Powiatu,
2. P. Piotr Mazur – Naczelnik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki,
3. P. Zbigniew Stabryła – Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej.

Cel kontroli:

Prawidłowość wykonywania zadań wynikających z art 7³ ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanтах oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2002r. Nr 42 poz. 371 z późn.zm.), tj: realizacji dla kombatanтów i osób represjonowanych zadań w zakresie opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych, organizacji na terenie powiatu obchodu rocznic w celu upamiętnienia walki

o niepodległość Polski oraz uczczenia pamięci ofiar wojny i okresu powojennego, świadczenia pomocy w przygotowywaniu udokumentowanych wniosków o przyznanie w drodze wyjątku emerytur i rent, analiza sytuacji życiowej kombatantów i osób represjonowanych oraz podejmowanie w tym zakresie stosownych inicjatyw, oraz ust. 3 tj: sposób współdziałania samorządu z organizacjami społecznymi oraz stowarzyszeniami kombatantów i osób represjonowanych

Przedmiotowy i podmiotowy zakres kontroli:

Zgodnie z § 5 pkt 3 Statutu Powiatu, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr II/7/2002 Rady Powiatu w Sanoku z dnia 4 grudnia 2002r. *„Powiat wykonuje zadania z zakresu administracji rządowej, jeżeli ustawy określają te sprawy jako należące do zakresu działania powiatu”*

Według zakresu działania komórek organizacyjnych Powiatu określonego w Załączniku Nr 1 do Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Sanoku, będącego załącznikiem do Uchwały Nr XXXVII/419/2002, w dz. II:

- Do zakresu działania Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej należy w pkt 12 *„Realizacja dla kombatantów i osób represjonowanych zadań w zakresie opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych”*
- Do zadań Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki należy w pkt 14 *„Współpraca z Radami Gmin w sprawach organizacji i oprawy artystycznej uroczystości państwowych i lokalnych, w tym organizacja na terenie powiatu obchodu rocznic w celu upamiętnienia walki o niepodległość Polski oraz uczczenia ofiar wojny i okresu powojennego”*
- Do zadań Wydziału Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej należy w pkt 28 *„Świadczenie pomocy kombatantom i osobom represjonowanym w przygotowaniu udokumentowanych wniosków o przyznanie w drodze wyjątku emerytur i rent”*

Ustalenia kontroli:

W toku kontroli ustalono, że sprawy związane z realizacją art 7³ ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U z 2002r Nr 42 poz. 371 z późn.zm.) podzielone są pomiędzy merytoryczne jednostki Starostwa.

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej prowadzi sprawy związane m.in. z realizacją dla kombatantów i osób represjonowanych zadań w zakresie opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych. Pani Maria Szałankiewicz – Skoczyńska Naczelnik Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej posiada w swoich zakresach czynności stosowny zapis. Na stanowisku nie są prowadzone specjalne teczki aktowe dla spraw kombatanckich, jednakże z wyjaśnień otrzymanych od Sekretarza Powiatu w sposób ciągły prowadzone są czynności w tym zakresie. W roku 2009, na wniosek środowisk kombatanckich, doprowadzono do sytuacji gdy we wszystkich publicznych palcówkach służby zdrowia pojawiły się tabliczki informujące o przyjmowaniu kombatantów i osób represjonowanych bez kolejek i zapis ten jest respektowany. Wszelkie sprawy zdrowotne dotyczące kombatantów rozpatrywane są na bieżąco w miarę potrzeb.

Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki prowadzi sprawy związane m.in. ze współpracą z Radami Gmin w sprawach organizacji i oprawy artystycznej uroczystości państwowych i lokalnych. Pan Piotr Mazur Naczelnik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki posiada w swoim zakresie czynności stosowny zapis. W ramach prowadzonej działalności corocznie we współpracy i po uzgodnieniach ze wszystkimi organizacjami kombatanckimi sporządzany jest „Kalendarz imprez patriotycznych w Powiecie Sanockim” na dany rok. Harmonogram taki jest przekazywany do UdsKiOR oraz w latach wcześniejszych do Urzędu Wojewódzkiego, a obecnie do Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie. Corocznie też po zakończeniu roku do ww. instytucji składana jest informacja o wykonaniu harmonogramu. W roku bieżącym Kalendarz imprez obejmuje 12 pozycji, począwszy od obchodów Dnia Katyńskiego i Międzynarodowego Dnia Kombatanta 13 kwietnia, a zakończywszy na Święcie Niepodległości w dniu 11 listopada.

Wydział Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej prowadzi sprawy związane z załatwianiem wniosków o wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy z kombatantem lub inną osobą uprawnioną w okresie 2 lat przed osiągnięciem wieku uprawniającego do wcześniejszego przejścia na emeryturę. Pan Zbigniew Stabryła Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich i Obrony Cywilnej posiada w swoim zakresie czynności stosowny zapis. Wg informacji pracownika do Starostwa nie wpłynął żaden wniosek o pomoc przy załatwieniu tego typu sprawy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku udziela pomocy kombatantom i osobom represjonowanym na zasadach ogólnych w ramach pomocy udzielanej osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności. W bieżącym roku wśród osób, które otrzymały dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych znalazło się 6 kombatantów.

Uchwałą Nr 4/2005 Zarządu Powiatu Sanockiego z dnia 12 stycznia 2005r powołano Zespół do spraw współdziałania w sprawach kombatanckich. W skład Zespołu powołano po jednym przedstawicieli każdej organizacji społecznej oraz każdego stowarzyszenia kombatantów i osób represjonowanych z terenu Powiatu Sanockiego, tj:

- Związku Kombatantów RP i BWP Oddział w Sanoku,
- Światowego Związku Żołnierzy AK Koło w Sanoku,
- Związku Sybiraków koło Terenowe w Sanoku,
- Związku Inwalidów Wojennych Oddział w Sanoku,
- Związku Byłych Więźniów Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych Koło w Sanoku,
- Rejonowego Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego w Sanoku,
- Podkarpackiego Oddziału Związku Byłych Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego w Sanoku

Zespół powołano w celu zapewnienia współdziałania ze wszystkimi organizacjami społecznymi oraz stowarzyszeniami kombatantów i osób represjonowanych z terenu Powiatu Sanockiego przy realizacji zadań powiatu określonych w art 7³ ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz U z 2002r. Nr 42 poz. 371 z późn zm.)

Na tym czynności kontroli zakończono.

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje jednostka kontrolowana.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206):

- 1) Kierownik jednostki kontrolowanej parafuje na każdej stronie oraz podpisuje protokół kontroli w terminie 7 dni od momentu jego otrzymania

- 2) Kierownikowi przysługuje przed podpisaniem protokołu prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole w terminie 7 dni od otrzymania protokołu.
- 3) Kierownikowi przysługuje również prawo odmowy podpisania protokołu kontroli, przy złożeniu w terminie 7 dni od jego otrzymania pisemnych wyjaśnień w sprawie odmowy
- O wynikach kontroli poinformowano pracowników na stanowiskach, na których przeprowadzono kontrolę.

Rzeszów, dnia 8 października 2010r.
/miejscowość/

STAROSTA

mgr Wiesław Krawczyk

(Podpis Kierownika jednostki kontrolowanej)

A. Gule

(Podpis Kontrolującego)

SANOU

/miejscowość/

dnia *20.10.2010*

Osoby uczestniczące w kontroli :

SEKRETARZ POWIATU

1. *mgr Marian Kunc*
Naczelnik Wydziału Promocji
Kultury, Sportu i Turystyki
2. *mgr Piotr Mazur*
Naczelnik Wydziału Spraw
Obywatelskich i Obrony Cywilnej
3. *mgr Zbigniew Stabryła*

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów
skr. poczt. 297

Rzeszów, 2010-11- 10

S VI-0932-9/10

**Pan
Wacław Krawczyk
Starosta Powiatu Sanockiego**

W związku z kontrolą problemową przeprowadzoną w dniu 29 września 2010r. w Starostwie Powiatowym w Przemyślu przez pracownika Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie w zakresie prawidłowości realizacji przez jednostkę kontrolowaną zadań z zakresu administracji rządowej, a w szczególności ocena prawidłowości wykonywania przez Starostę zadań wynikających z art 7³ ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U z 2002r. Nr 42 poz. 371 z późn.zm.), tj: realizacji dla kombatantów i osób represjonowanych zadań w zakresie opieki zdrowotnej i usług opiekuńczych, organizacji na terenie powiatu obchodu rocznic w celu upamiętnienia walki o niepodległość Polski oraz uczczenia pamięci ofiar wojny i okresu powojennego, świadczenia pomocy w przygotowywaniu udokumentowanych wniosków o przyznanie w drodze wyjątku emerytur i rent, analiza sytuacji życiowej kombatantów i osób represjonowanych oraz podejmowanie w tym zakresie stosownych inicjatyw w 2010 roku stwierdzam, że ustalenia kontroli nie wskazują na uchybienia w pracy kierowanej przez Pana jednostki. Zadania objęte przedmiotem kontroli należy ocenić jako zrealizowane prawidłowo, zgodnie z wymogami ww. ustawy.

WOJEWODA PODKARPACKI

Mirosław Karapyta

WICEWOJEWODA

Małgorzata Chomycz

Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Monika Prokop

9.11.10r.

PODKARPACKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
W RZESZOWIE

S. VI – 0932 – 10 / 10

PODKARPACKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Rzeszowie
Wydział Polityki Społecznej

Data Wpływu 21-10-2010

L.dz. SP10057 podpis

PROTOKÓŁ

kontroli problemowej w zakresie stanu utrzymania obiektów grobownictwa wojennego oraz określenia potrzeb remontowych przeprowadzonej w dniu 11 października 2010 r.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Gminy w Stubnie, 37-723 Stubno. Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest p. Janusz Słabicki – Wójt Gminy, pełniący tę funkcję od 2002 roku.

Kontrolę przeprowadziła Barbara Uliasz – starszy specjalista w Wieloosobowym stanowisku ds. ochrony dziedzictwa narodowego i spraw organizacyjnych, na podstawie upoważnienia Wojewody Podkarpackiego z dnia 6 października 2010 r. znak: S.VI-0939-6-13/10 oraz delegacji nr 705/10 wystawionej przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

Zakres przedmiotowy kontroli: stan realizacji zadań w zakresie opieki nad obiektami grobownictwa wojennego.

Kontrolą objęto okres od poprzedniej kontroli, przeprowadzonej w 2005 roku.

W toku kontroli uczestniczył i udzielał informacji p. Andrzej Kilar – Inspektor. W trakcie kontroli dokonano lustracji cmentarzy wojennych z okresu I wojny światowej zlokalizowanych na terenie gminy, w miejscowościach: Stubno, Starzawa i Kalników.

Ustalono:

- 1 Cmentarz w Stubnie znajduje się w centrum miejscowości, jest to ziemny teren pozbawiony śladów pochówków, otoczony metalową siatką. W centrum ustawiony jest betonowy obelisk z metalową tablicą o treści: CMENTARZ WOJENNY W STUBNIE Z OKRESU I WOJNY ŚWIATOWEJ. TU SPOCZYWAJĄ ŻOŁNIERZE WIELU NARODÓW POLEGLI W LATACH 1914 – 1918. Teren w większości porośnięty tujami i nielicznymi drzewami.
2. Cmentarz w Starzawie znajduje się w lesie obok miejscowości. Na cmentarzu znajdują się zbiorowe mogiły w formie ziemnych wałów, na których umieszczone są kamienne tablice z nazwiskami bądź narodowością pochowanych. Przez środek cmentarza wiedze szeroka ziemna aleja, w której centralnej części ustawiony jest wysoki, betonowy obelisk

z metalową tablicą o treści: CMENIARZ WOJENNY W SIARZAWIE Z OKRESU I WOJNY ŚWIATOWEJ TU SPOCZYWAJĄ ŻOŁNIERZE WIELU NARODÓW POLEGLI W LATACH 1914 – 1918. Przed pomnikiem umieszczona jest betonowa płyta z tablicą o treści: ŻOŁNIERZE WSZYSTKICH NARODÓW Z LAT 1914 – 1918 PRZENIESIENI Z NAKŁA NA CMENIARZ W SIARZAWIE. Pochowano tutaj szczątki 52 nieznanych żołnierzy ekshumowanych w 1998 roku z likwidowanego cmentarza wojennego. Całość otacza ogrodzenie w formie drewnianego płotu na betonowych słupkach. Wejście przez dwuskrzydłową furtkę ustawioną na szczycie niskich schodów. Cmentarz porośnięty wysokimi drzewami.

Wokół pomnika głównego i częściowo na grobach żołnierskich zlokalizowanych jest kilka współczesnych nagrobków, ustawionych na miejscach spoczynku mieszkańców Starzawy, którzy zostali tutaj pochowani w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat. Istnienie tych grobów jest złamaniem przepisów regulujących problematykę cmentarzy wojennych oraz ochrony obiektów zabytkowych. Sposób ich usytuowania i urządzenia rażąco klucią się z estetyką cmentarza wojennego.

Z lewej strony do cmentarza przylega niewielki plac ziemny, na którym ustawiona jest współczesna kaplica cmentarna i trzy nagrobki osób cywilnych zmarłych w ostatnich latach.

3. Cmentarz w Kalnikowie znajduje się na obrzeżach miejscowości, w przysiółku Zagroble. Na obiekcie, w całości otoczonym metalową siatką na słupkach, znajdują się ziemne mogiły zbiorowe w formie niskich wałów. Na linii przecięcia alejek cmentarnych ustawiony jest pomnik centralny w formie betonowej płyty zwieńczonej wysokim, metalowym krzyżem. Na płycie umieszczona jest odlewana tablica o treści: CMENIARZ WOJENNY W KALNIKOWIE Z OKRESU I WOJNY ŚWIATOWEJ TU SPOCZYWAJĄ ŻOŁNIERZE WIELU NARODÓW POLEGLI W LATACH 1914 – 1918. Teren porośnięty licznymi drzewami, wzdłuż alejek nowe nasadzenia drzewek iglastych. Na ziemnych grobach przylegających do głównej alei znajdują się kamienne tablice z nazwiskami lub narodowością pochowanych (w przypadku żołnierzy niezidentyfikowanych). Według informacji pracownika gminy tablice zostały przeniesione podczas ostatniej konserwacji cmentarza. Trudno określić gdzie znajdowały się oryginalnie. Na brzegu (od strony alei) większości mogił ustawione są niewielkie kamienne słupki z wrytymi numerami. Trudno obecnie określić co symbolizują, gdyż numery są kolejne i trzycyfrowe a na cmentarzu znajduje się tylko czterdzieści osiem mogił zbiorowych.

Wnioski:

1. Cmentarz wojenny w Stubnie wymaga przeprowadzenia prac remontowych. Należy:
  - oczyścić teren cmentarza z nadmiernie rozrosłych i nieestetycznych tui i innych zakrzaczeń,
  - dokonać konserwacji zieleni wysokiej,
  - wykonać nowe ogrodzenie, w formie zabezpieczającej cmentarz przed wchodzeniem na jego teren zwierząt gospodarczych z sąsiedniej posesji,
  - przeprowadzić kompleksową konserwację pomnika centralnego z zachowaniem jego obecnej formy,
  - ustawić tablicę informacyjną określającą charakter obiektu.
2. Cmentarz wojenny w Starzawie znajduje się w stosunkowo dobrym stanie technicznym. Remontu wymaga ogrodzenie, które należy odtworzyć na wzór istniejącego. Ponadto:
  - w porozumieniu z rodzinami pochowanych należy dokonać ekshumacji cywilnych pochówków znajdujących się na terenie cmentarza wojennego, szczątki wraz z nagrobkami powinny zostać przeniesione na ziemny teren przylegający do współczesnej kaplicy cmentarnej; powstałą kwaterę cywilną należy w sposób trwały oddzielić od pochówków wojennych.
  - przeprowadzić konserwację kamiennych tablic nagrobnych ustawionych na mogiłach żołnierskich, należy pogłębić istniejące napisy a następnie dokładnie oczyścić kamień z zabrudzeń, ostatnim elementem powinno być zaimpregnowanie kamienia preparatami zapobiegającymi jego ponownemu zarastaniu mchem.
  - przy drogach dojazdowych do cmentarza ustawić tablice kierunkowe a przy samym obiekcie tablicę informacyjną.
3. Cmentarz w Kalnikowie dobrze zachowany, wymaga prac konserwacyjnych, należy:
  - oczyścić teren cmentarza z nieestetycznych i uschłych drzewek,
  - przeprowadzić konserwację płyty pomnika centralnego,
  - zinwentaryzować zachowane kamienne tablice nagrobne,
  - przeprowadzić konserwację kamiennych tablic nagrobnych, należy pogłębić istniejące napisy a następnie dokładnie oczyścić kamień z zabrudzeń, ostatnim elementem powinno być zaimpregnowanie kamienia stosownymi preparatami, tablice uszkodzone należy dokładnie skleić,
  - przy drogach dojazdowych do cmentarza ustawić tablice kierunkowe a przy samym obiekcie tablicę informacyjną.

4. Na wszystkie opisane wyżej działania gmina może uzyskać wsparcie finansowe z budżetu Wojewody na 2011 rok, pod warunkiem przygotowania stosownej dokumentacji. Przede wszystkim dotyczy to opracowania kosztorysów / zestawień środków, ilustrujących na co wnioskowane środki zostaną przeznaczone. W związku z faktem, że planowane prace nie przewidują zmiany kształtu żadnych elementów cmentarzy nie ma potrzeby tworzenia projektów architektonicznych.
5. Pracownik prowadzący problematykę cmentarnictwa wojennego jest dobrze zorientowany w lokalizacji i stanie zachowania cmentarzy wojennych istniejących na terenie gminy. posiada stosowny zapis w swoim zakresie czynności.

Na tym czynności kontroli zakończono. Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje jednostka kontrolowana.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz U. z 2009 r. Nr 31, poz 206):

Kierownik jednostki kontrolowanej parafuje na każdej stronie oraz podpisuje protokół kontroli w terminie 7 dni od momentu jego otrzymania. Kierownikowi przysługuje przed podpisaniem protokołu prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole w terminie 7 dni od otrzymania protokołu. Kierownikowi przysługuje również prawo odmowy podpisania protokołu kontroli, przy złożeniu w terminie 7 dni od jego otrzymania pisemnych wyjaśnień w sprawie odmowy.

O wynikach kontroli poinformowano pracownika na stanowisku, na którym przeprowadzono kontrolę.

URZĄD GMINY
w STUBNIE
37-723 Stubno
tel./fax (016) 735 40 04
NIP 795-16-85-732

W O J T

mgr Janusz Ślabicki

(Podpis Kierownika jednostki kontrolowanej)

Rzenów

/miejsowość/

dnia 2010-10-13

Barbara Allan

(Podpis Kontrolującego)

Stubno

/miejsowość/

dnia 2010-10-13

Osoba uczestnicząca w kontroli :

[Podpis]